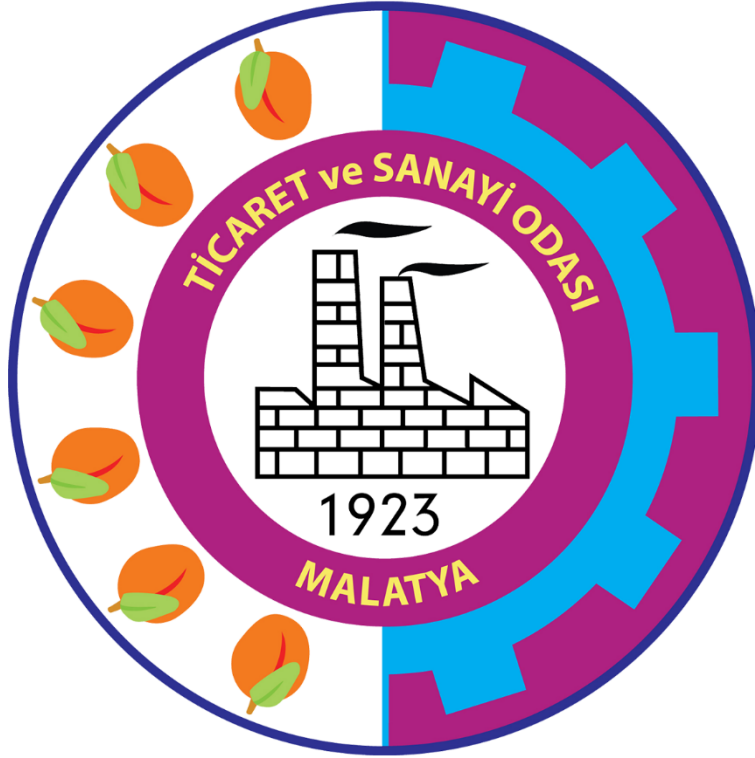

2021 HAZİRAN AYI DÜNYA, TÜRKİYE VE MALATYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

Hazırlayan:

Prof. Dr. Ahmet UĞUR

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Akademik Danışmanı

İÇİNDEKİLER

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	2
Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	5
1) Dış Ticaret.....	5
2) Enflasyon ve Fiyatlar.....	9
3) İşgücü Piyasası.....	11
4) Kapasite Kullanım Oranı ve Sanayi Üretim Endeksi.....	13
5) Güven Endeksleri.....	14
6) Ödemeler Dengesi.....	16
7) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	17
Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler.....	18
1) Dış Ticaret.....	18
2) Yatırım Teşvikleri.....	21
3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	22
4) Karşılıksız Çek ve Protestolu Senet İstatistikleri.....	23
5) Konut Satış İstatistikleri.....	24
6) Patent ve Marka İstatistikleri.....	24
7) Bankacılık İstatistikleri.....	25

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

2021 yılı Haziran ayında meydana gelen önemli küresel ekonomik gelişmeler haftalık bazda aşağıda verilmiştir.

31 Mayıs – 4 Haziran 1. Hafta:

- OECD Ekonomik Görünüm raporunda, %5,6 olan küresel büyüme tahminini %5,8'e yükseltirken, 2022 yılı için büyüme beklentisini %4'ten %4,4'e yükseltti.
- Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından açıklanan Küresel Gıda Fiyat Endeksi, Mayıs ayında aylık bazda %4,8, yıllık bazda %39,7 artarak 127,1 seviyesine yükseldi. Endeks, Eylül 2011'den bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.
- ABD'de Mayıs ayında tarım dışı istihdam, 559 bin kişi ile 650 bin kişi olan beklentilerin altında artış gösterdi. Ülkede işsizlik oranı %6,1'den %5,8'e geriledi.
- ABD'de son haftada işsizlik maaşına başvuranların sayısı 385 bin kişi ile 390 bin kişi olan piyasa beklentisinin altında gerçekleşti.
- ABD'de Mayıs ayında ISM İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), 61,2'ye yükselerek 60,9 olan beklentinin üzerinde değer aldı.
- Euro Alanı'nda Mayıs ayında İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), 63,1 ile 62,8 olan piyasa beklentisinin üzerinde değer aldı.
- Almanya'da Mayıs ayında işsizlik oranı %6 ile önceki aya göre değişiklik göstermedi.
- Almanya'da Mayıs ayında İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), 64,4 ile 64 olan piyasa beklentisinin üzerinde değer aldı.
- Almanya'da Nisan ayında perakende satışlar, geçen aya göre %5,5 ile %2 olan piyasa beklentisinin altında düşüş gösterdi. Perakende satışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise %4,4 artış gösterdi.

7 – 11 Haziran 2. Hafta:

- Dünya Bankası tarafından açıklanan "Haziran 2021 Global Ekonomik Görünümler" raporuna göre küresel ekonominin 2021 yılında %5,6, 2022 yılında %4,3 ve 2023 yılında %3,1 büyümesinin beklendiği açıklandı. Bu yıl gelişmiş ekonomilerin %5,4 büyüyeceğini öngören Dünya Bankası, gelişmekte olan ekonomilerin %6 genişleyeceğini tahmin etmektedir.
- Avrupa Merkez Bankası(ECB), Euro Bölgesi'ne ilişkin 2021 ve 2022 yılları büyüme tahminini yukarı yönlü revize etti. 2021 yılı büyüme tahminini %4'ten %4,6'ya, 2022 yılı tahmini de %4,1'den %4,7'ye yükseltti.
- ABD'de Mayıs ayında Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), yıllık bazda %5 ile beklentilerin üzerinde artış gösterdi ve Ağustos 2008'den bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. TÜFE, aylık bazda ise %0,6 ile %0,4 olan piyasa beklentisinin üzerinde artış gösterdi.
- ABD'de Nisan ayında dış ticaret açığı, bir önceki aya göre %8,2 azalarak 68,9 milyar \$ ile beklentilerin altında gerçekleşti.
- ABD'de son haftada işsizlik maaşına başvuranların sayısı 376 bin kişi ile 370 bin kişi olan piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşti.
- Almanya'da Mart ayında artan sanayi üretimi, Nisan ayında bir önceki aya göre %1 azaldı. Piyasa beklentileri %0,5 artması yönündeydi.

- Almanya’da Nisan ayında fabrika siparişleri, %1 artış göstermesi beklentisine karşın %0,2 azalış gösterdi.
- Almanya ZEW Ekonomik Hissiyatı Endeksi, Haziran ayında geçen aya göre azalarak 79,8 ile 86 olan beklentilerin altında değer aldı.
- Çin’de Mayıs ayında Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE), yıllık bazda %9 ile Eylül 2008’den bu yana en hızlı yıllık artışını kaydetti. Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ise yıllık bazda %1,3 artarken, aylık bazda %0,2 azaldı.

14 – 18 Haziran 3. Hafta:

- ABD’de Mayıs ayında Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE), yıllık bazda %6,6 ile %6,3 olan beklentinin üzerinde artış gösterdi. Aylık bazda ise %0,8 ile %0,6 olan piyasa beklentisinin üzerinde yükseliş gösterdi.
- ABD’de Mayıs ayında perakende satışlar, bir önceki aya göre %1,3 ile %0,8 olan piyasa beklentisinin üzerinde düşüş gösterdi.
- ABD’de Mayıs ayında sanayi üretimi, aylık bazda %0,8 ile beklentilerin hafif üzerinde yükseldi. Sanayi üretimi yıllık bazda %16,4 artış gösterdi.
- ABD’de son haftada işsizlik maaşına başvuranların sayısı 412 bin kişi ile 359 bin kişi olan piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşti. Haftalık işsizlik maaşı başvurularındaki artış Nisan ayından bu yana ilk kez yükseldi.
- Euro Alanı’nda Nisan sanayi üretimi, bir önceki aya göre %0,8 ile %0,4 olan piyasa beklentisinin üzerinde artış gösterdi. Yıllık bazda %39,3 ile beklentilerin üzerinde gerçekleşti.
- Euro Alanı’nda Mayıs ayında Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), aylık bazda %0,3, yıllık bazda %2 ile beklentiler dahilinde artış gösterdi.
- Almanya’da Mayıs ayında Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), aylık bazda %0,5, yıllık bazda %2,5 ile beklentiler dahilinde artış gösterdi.
- Çin’de Mayıs ayında sanayi üretimi, bir önceki yılın aynı dönemine göre %8,8 ile beklentilerin hafif üzerinde yükseliş gösterdi.
- Birleşik Krallık’ta Mayıs ayında Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), geçen yıla göre %2,1 yükseldi. Piyasa beklentisi %1,8 artması yönündeydi.

21 – 25 Haziran 4. Hafta:

- ABD’de ekonomisi ilk çeyreklikte geçen yılın aynı dönemine göre beklentiler dahilinde %6,4 büyüdü.
- ABD’de öncü verilere göre İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), Haziran ayında artarak 62,6 ile 61,5 olan piyasa beklentisinde üzerinde değer aldı. Hizmetler PMI ise beklentilerin altında değer almasına rağmen 64,8 ile yüksek düzeydeki seyrini korudu.
- ABD’de Mayıs ayında yeni konut satışları bir önceki aya göre düşerek 769 bin adete geriledi. Piyasa beklentisi 870 bin adet olması yönündeydi. Mevcut konut satışları ise aylık bazda %0,9 azaldı.
- ABD’de geçen ay azalan dayanıklı mal siparişleri, Mayıs ayında aylık bazda %2,3 ile %2,8 olan beklentilerin altında artış gösterdi.

- ABD’de son haftada işsizlik maaşına başvuranların sayısı 411 bin kişi ile 380 bin kişi olan piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşti.
- Euro Alanı’nda öncü verilere göre İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), Haziran ayında 63,1 ile 62,1 olan beklentinin üzerinde değer aldı.
- Almanya’da öncü verilere göre İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), Haziran ayında 64,9 ile 63 olan piyasa beklentisinin üzerinde değer aldı.
- Almanya IFO İş İklimi Endeksi, Haziran ayında geçen aya göre yükselerek 101,8 ile 100,6 olan beklentilerin üzerinde gerçekleşti
- Birleşik Krallık’ta öncü verilere göre İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), Haziran ayında 64,2 piyasa beklentisinin hafif üzerinde değer aldı.

28 Haziran – 2 Temmuz 5. Hafta:

- ABD’de Conference Tüketici Güven Endeksi Haziran ayında, geçen aya göre artarak 127,3 ile 119 olan beklentilerin üzerinde değer aldı. Endeks Şubat 2020’den bu yana en yüksek seviyeye yükseldi.
- ABD’de Haziran ayında tarım dışı istihdam 850 bin kişi ile 700 bin kişi olan piyasa beklentilerinin üzerinde artış gösterdi. Ülkede Haziran ayında işsizlik oranı %5,9 ile beklentilerin üzerinde değer aldı.
- ABD’de ISM İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Haziran ayında, 60,6 ile 61 olan beklentilerin hafif altında değer aldı.
- ABD’de son haftada işsizlik maaşına başvuranların sayısı 364 bin kişi ile 390 bin kişi olan piyasa beklentisinin altında gerçekleşti.
- Euro Alanı’nda Haziran ayında İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), 63,4 ile 63,1 olan piyasa beklentisinin üzerinde değer aldı.
- Euro Alanı’nda Mayıs ayında işsizlik oranı %7,9 ile beklentilerin hafif üzerinde gerçekleşti.
- Almanya’da Mayıs ayında perakende satışlar, geçen aya göre %4,2 ile %5 olan piyasa beklentisinin altında artış gösterdi. Satışlar geçen yıla göre %2,4 azaldı.
- Almanya’da Haziran ayında İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), 65,1 ile 64,9 olan beklentilerin üzerinde değer aldı.
- Birleşik Krallık’ta Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) ilk çeyreklikte, geçen yılın aynı dönemine göre %1,6 azaldı.
- Çin’de Haziran ayında İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), 50,9 ile beklentilerin hafif altında değer aldı.

Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

1) Dış Ticaret

GTS Kapsamında Genel İhracat ve İthalat

Haziran ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 46,90 oranında, ithalat ise % 38,87 oranında artmıştır. 2021 yılı Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 46,90 artarak 19 milyar 773 milyon dolar,
- İthalat, % 38,87 artarak 22 milyar 661 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 42,50 artarak 42 milyar 434 milyon dolar,
- İhracatın ithalatı karşılama oranı % 87,3 olmuştur.
- Altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı ise % 87,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2021 yılı Ocak ayında ihracatımız 15 milyar 21 milyon dolar, Şubat 15 milyar 956 milyon dolar, Mart ayında ise 18 milyar 966 milyon dolar, Nisan ayında 18 milyar 768 milyon dolar, Mayıs ayında 16 milyar 498 milyon dolar ve Haziran ayında ise 19 milyar 773 milyon olarak gerçekleşerek, tüm zamanların en yüksek ihracat değerine ulaşmıştır.

Enerji hariç olarak bakıldığında, Haziran ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 100,5 seviyesine yükselmiştir. Ocak-Haziran döneminde ise bu oran % 94,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, işlenmemiş veya yarı işlenmiş altın dış ticareti hariç olarak bakıldığında, Haziran ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 87,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. Ocak-Haziran döneminde ise bu oran %84,4 seviyesine yükselmektedir.

GTS kapsamında son 12 aylık dönemde (Temmuz 2020-Haziran 2021),

- İhracat bir önceki döneme göre % 19,12 oranında artarak 199 milyar 567 milyon dolar, ithalat ise %19,10 oranında artarak 246 milyar 711 milyon dolar olmuştur.
- Dış ticaret hacmi bir önceki döneme göre % 19,11 oranında artarak 446 milyar 278 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise % 80,9 olmuştur.

Tablo 1: Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Haziran			Ocak-Haziran		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
İhracat	13.460	19.773	46,90	75.059	104.982	39,87
İthalat	16.318	22.661	38,87	98.952	126.146	27,48
Dış Ticaret Hacmi	29.778	42.434	42,50	174.011	231.128	32,82
Dış Ticaret Dengesi	-2.858	-2.888	1,04	-23.893	-21.164	-11,42
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	82,5	87,3		75,9	83,2	

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Haziran ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat “Ham madde (Ara mallar)” (10 milyar 264 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Tüketim malları” (7 milyar 189 milyon dolar) ve “Yatırım (Sermaye) malları” (2 milyar 235 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 2: Mal Grubuna Göre İhracat (Milyon Dolar)

Sıra No	Sektör adı (İhracat)	Haziran			Ocak-Haziran		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	1.559	2.235	43,40	8.338	11.422	36,98
2	Ham madde (Ara mallar)	6.514	10.264	57,57	36.747	53.258	44,93
3	Tüketim malları	5.289	7.189	35,94	29.493	39.714	34,66
	Diğer	99	85	-14,62	482	589	22,23
Toplam		13.460	19.773	46,90	75.059	104.982	39,87

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Haziran ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat “Ham madde (Ara mallar)” (17 milyar 38 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (Sermaye) malları” (3 milyar 387 milyon dolar) ve “Tüketim malları” (2 milyar 207 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 3: Mal Grubuna Göre İthalat (Milyon Dolar)

Sıra No	Sektör adı (İthalat)	Haziran			Ocak-Haziran		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	2.405	3.387	40,80	13.512	17.761	31,45
2	Ham madde (Ara mallar)	12.020	17.038	41,75	74.914	95.436	27,39
3	Tüketim malları	1.861	2.207	18,61	10.224	12.777	24,98
	Diğer	32	29	-8,72	303	173	-43,02
Toplam		16.318	22.661	38,87	98.952	126.146	27,48

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Haziran ayında en çok ihraç edilen “Motorlu kara taşıtları” faslını (1 milyar 941 milyon dolar), “Kazanlar, makinalar” (1 milyar 879 milyon dolar) ve “Demir ve çelik” (1 milyar 550 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 4: Fasıllar Verilerine Göre İhracat (Milyon Dolar)

Sıra No	Fasıl Açıklaması (İhracat)	Haziran			Ocak-Haziran		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları	1.719	1.941	12,93	9.291	12.148	30,75
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler	1.292	1.879	45,48	7.353	10.355	40,83
3	Demir ve çelik	784	1.550	97,82	4.145	6.917	66,87
4	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme	746	1.102	47,75	4.030	5.783	43,51
5	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	569	968	70,13	3.241	4.835	49,17
	Diğer	8.351	12.333	47,68	46.999	64.945	38,18
	Toplam	13.460	19.773	46,90	75.059	104.982	39,87

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Haziran ayında en çok ithal edilen “Mineral yakıtlar, mineral yağlar” faslını (3 milyar 658 milyon dolar), “Kazanlar, makinalar” (2 milyar 676 milyon dolar) ve “Demir ve çelik” (2 milyar 236 milyon dolar) ithalatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ithalat kalemi aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 5: Fasıllar Verilerine Göre İthalat (Milyon Dolar)

Sıra No	Fasıl Açıklaması (İthalat)	Haziran			Ocak-Haziran		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler	1.573	3.658	132,61	14.306	18.756	31,11
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler	1.922	2.676	39,21	10.803	14.943	38,33
3	Demir ve çelik	1.211	2.236	84,63	6.987	12.840	83,76
4	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme	1.366	1.655	21,13	7.135	9.970	39,73
5	Plastikler ve mamulleri	880	1.549	76,01	5.627	8.574	52,37
	Diğer	9.366	10.887	16,24	54.093	61.063	12,88
	Toplam	16.318	22.661	38,87	98.952	126.146	27,48

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Haziran ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 704 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla ABD (1 milyar 346 milyon dolar) ve İngiltere (1 milyar 268 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 6: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar)

Sıra No	Ülke Adı (İhracat)	Haziran			Ocak-Haziran		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Almanya	1.288	1.704	32,36	7.097	9.388	32,27
2	ABD	789	1.346	70,51	4.617	6.772	46,67
3	İngiltere	1.012	1.268	25,36	4.455	6.251	40,31
4	İtalya	628	1.081	72,23	3.602	5.478	52,07
5	Irak	701	913	30,21	4.076	4.893	20,06
	Diğer	9.043	13.461	48,85	51.211	72.199	40,98
Toplam		13.460	19.773	46,90	75.059	104.982	39,87

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Haziran ayında en fazla ithalat yapılan ülke Çin (2 milyar 858 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Rusya Federasyonu (2 milyar 330 milyon dolar) ve Almanya (1 milyar 920 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 7: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar)

Sıra No	Ülke Adı (İthalat)	Haziran			Ocak-Haziran		
		2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
1	Çin	1.937	2.858	47,55	10.386	15.143	45,80
2	Rusya Federasyonu	1.183	2.330	96,87	8.731	12.641	44,79
3	Almanya	1.528	1.920	25,65	9.122	11.274	23,59
4	ABD	779	1.247	60,06	6.065	5.948	-1,93
5	İtalya	677	1.011	49,33	3.861	5.586	44,69
	Diğer	10.213	13.294	30,17	60.787	75.554	24,29
Toplam		16.318	22.661	38,87	98.952	126.146	27,48

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2) Enflasyon ve Fiyatlar

TÜFE'de (2003=100) 2021 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre %1,94, bir önceki yılın Aralık ayına göre %8,45, bir önceki yılın aynı ayına göre %17,53 ve on iki aylık ortalamalara göre %14,55 artış gerçekleşti.

Şekil 1: TÜFE Bazlı Yıllık Enflasyon Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Yİ-ÜFE (2003=100) 2021 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre %4,01, bir önceki yılın Aralık ayına göre %22,04, bir önceki yılın aynı ayına göre %42,89 ve on iki aylık ortalamalara göre %25,38 artış gösterdi.

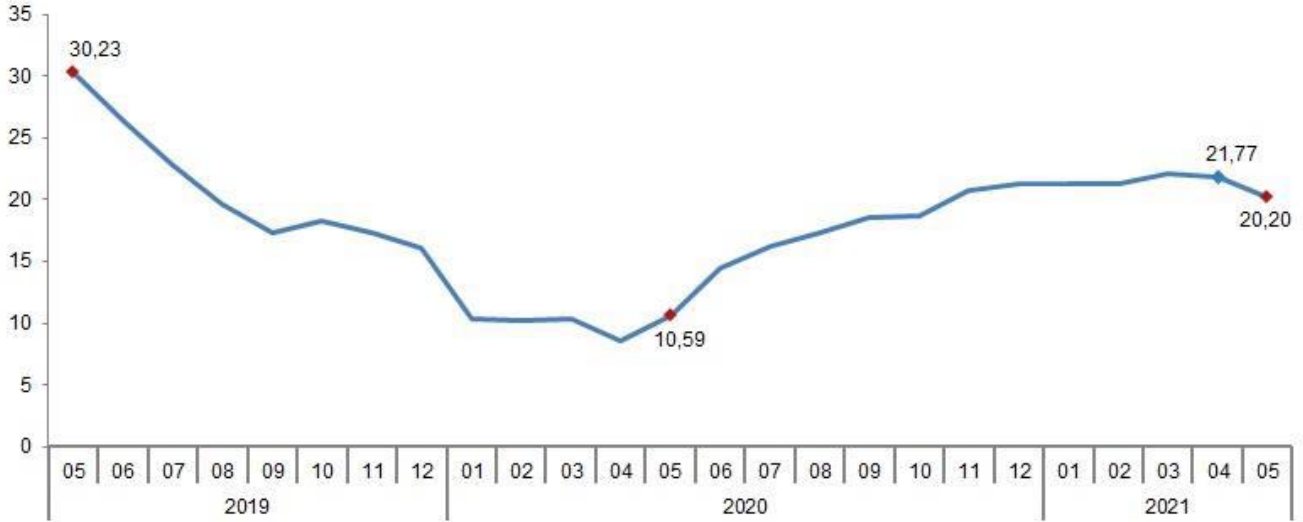
Şekil 2: Yİ-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Tarım-ÜFE' de (2015=100), 2021 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %0,43 azalış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %7,07, bir önceki yılın aynı ayına göre %20,20 ve on iki aylık ortalamalara göre %19,60 artış gerçekleşti.

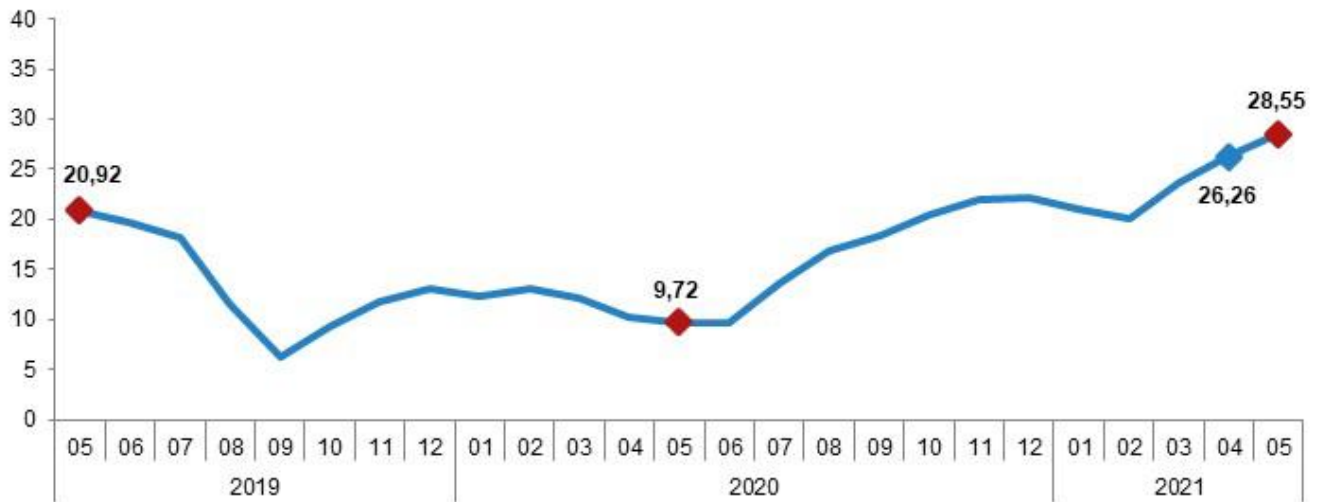
Şekil 3: Tarım-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Hizmet-ÜFE (H-ÜFE) (2017=100) 2021 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %3,18, bir önceki yılın Aralık ayına göre %13,24, bir önceki yılın aynı ayına göre %28,55 ve on iki aylık ortalamalara göre %20,33 artış gösterdi.

Şekil 4: H-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

3) İşgücü Piyasası

Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %13,9 seviyesinde gerçekleşti. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2021 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre 275 bin kişi artarak 4 milyon 511 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,9 puanlık artış ile %13,9 seviyesinde gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı %44,2 oldu. İstihdam edilenlerin sayısı 2021 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre 193 bin kişi azalarak 28 milyon 56 bin kişi, istihdam oranı ise 0,4 puanlık azalış ile %44,2 oldu.

Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı %51,3 olarak gerçekleşti. İşgücü 2021 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre 83 bin kişi artarak 32 milyon 567 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,1 puanlık artış ile %51,3 olarak gerçekleşti.

Genç nüfusta mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %25,6, istihdam oranı %32,0 oldu. 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,1 puanlık artışla %25,6, istihdam oranı 0,5 puanlık artışla %32,0 oldu. Bu yaş grubunda işgücüne katılma oranı ise bir önceki aya göre 0,8 puan artarak %43,0 seviyesinde gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdamın %54,2'si hizmet sektöründe yer aldı. Nisan ayında istihdam edilenlerin sayısı bir önceki aya göre tarım sektöründe 62 bin kişi, inşaat sektöründe 9 bin kişi artarken, sanayi sektöründe 212 bin kişi, hizmet sektöründe 52 bin kişi azaldı. İstihdam edilenlerin %18,0'ı tarım, %21,3'ü sanayi, %6,4'ü inşaat, %54,2'si ise hizmet sektöründe yer aldı.

Tablo 8: 2021 Nisan Ayı Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri, 15+ Yaş, (Bin kişi)

Yıl/Ay	15 ve Daha Yukarı Yaştaki Nüfus	İşgücü	İstihdam Edilenler	İşsiz	İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)
2020 Nisan	62.321	29.132	25.177	3.954	33.189	46,7	40,4	13,6
2020 Mayıs	62.421	29.601	25.618	3.983	32.820	47,4	41,0	13,5
2020 Haziran	62.525	30.563	26.514	4.050	31.962	48,9	42,4	13,2
2020 Temmuz	62.626	30.777	26.374	4.403	31.849	49,1	42,1	14,3
2020 Ağustos	62.730	30.838	26.847	3.991	31.892	49,2	42,8	12,9
2020 Eylül	62.834	30.961	27.061	3.899	31.874	49,3	43,1	12,6
2020 Ekim	62.935	31.111	27.113	3.998	31.824	49,4	43,1	12,9
2020 Kasım	63.039	31.260	27.204	4.056	31.779	49,6	43,2	13,0
2020 Aralık	63.140	30.998	27.057	3.941	32.142	49,1	42,9	12,7
2021 Ocak	63.236	31.622	27.615	4.006	31.614	50,0	43,7	12,7
2021 Şubat	63.323	31.913	27.679	4.234	31.409	50,4	43,7	13,3
2021 Mart	63.401	32.553	28.256	4.297	30.848	51,3	44,6	13,2
2021 Nisan	63.488	32.562	28.060	4.502	30.926	51,3	44,2	13,9

Kaynak: TÜİK

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2021 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre 1,7 puan artarak %27,4 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünlük oranı %19,9 iken, potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünlük oranı %21,9 olarak gerçekleşti.

Nisan ayında sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların toplam çalışanlar içindeki payını gösteren kayıt dışı çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı ayına göre 0,8 puan azalarak %28,4 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 0,7 puan azalarak %16,4 oldu.

Tablo 9: İşgücüne İlişkin Tamamlayıcı Göstergeler, 15 + Yaş

Yıl/Ay	İşsizlik Oranı	Zamana Bağlı Eksik İstihdam ve İşsizlerin Bütünlük Oranı	İşsiz ve Potansiyel İşgücünün Bütünlük Oranı	Atıl İşgücü Oranı	Tarım Dışı İşsizlik Oranı
2020 Ocak	14,1	16,7	20,1	22,5	16,0
Şubat	13,5	15,9	19,5	21,7	15,2
Mart	13,0	16,1	20,5	23,3	14,7
Nisan	12,8	17,7	23,0	27,3	15,0
Mayıs	12,6	18,4	23,7	28,7	15,0
Haziran	13,0	16,7	22,1	25,4	15,4
Temmuz	14,6	18,5	22,5	26,1	17,4
Ağustos	13,0	16,9	21,4	24,9	15,4
Eylül	12,4	15,6	20,8	23,7	14,6
Ekim	12,8	17,0	21,5	25,3	14,9
Kasım	12,9	17,0	23,1	26,6	14,7
Aralık	13,0	18,3	24,4	29,0	14,9
2021 Ocak	13,4	20,9	23,6	30,2	15,4
Şubat	14,1	20,6	23,1	28,9	15,9
Mart	13,1	18,2	21,2	25,8	14,7
Nisan	12,9	19,0	21,2	26,7	15,0

Kaynak: TÜİK

4) Kapasite Kullanım Oranı ve Sanayi Üretim Endeksi

İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), 2021 Haziran ayında bir önceki aya göre 1,3 puan artarak yüzde 76,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya (yüzde 75,2) göre 1,1 puan artarak yüzde 76,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranları

Aylar	2019	2020	2021
Ocak	74,4	75,5	75,4
Şubat	74,0	76,0	74,9
Mart	74,3	75,3	74,7
Nisan	75,0	61,6	75,9
Mayıs	76,3	62,6	75,3
Haziran	77,1	66,0	76,6
Temmuz	76,2	70,7	
Ağustos	76,6	73,3	
Eylül	76,3	74,6	
Ekim	76,4	75,4	
Kasım	77,2	75,8	
Aralık	77,0	75,6	

Kaynak: TCMB

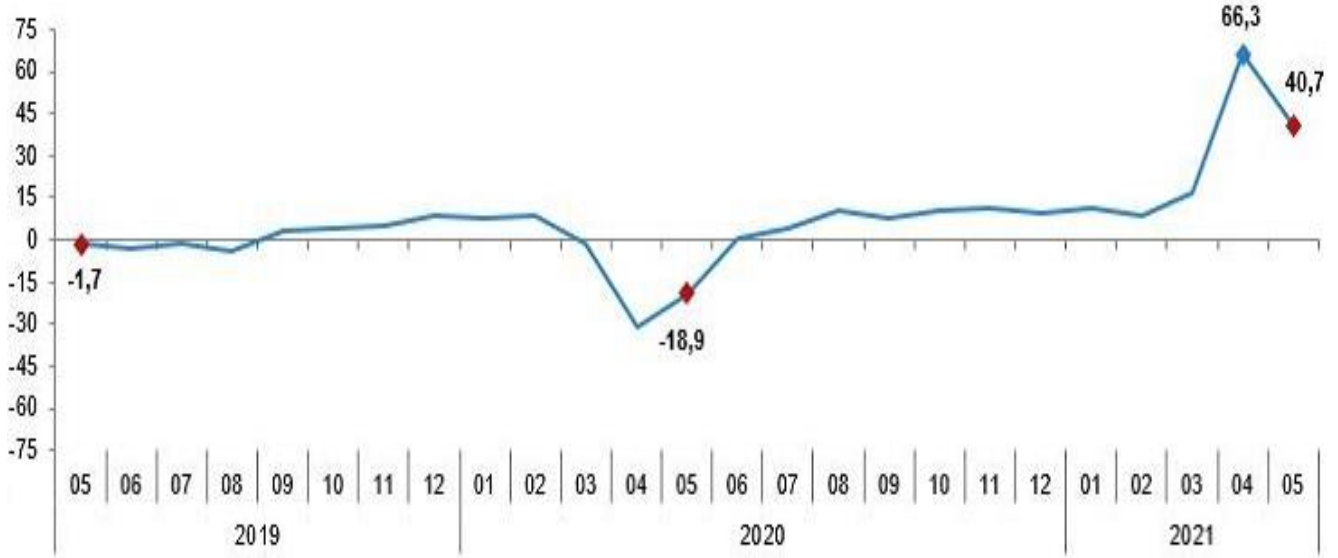
Sanayi üretimi 2021 Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %40,7 arttı.

Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2021 yılı Mayıs ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %33,4, imalat sanayi sektörü endeksi %42,8 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %20,9 arttı.

Sanayi üretimi 2021 Mayıs ayında bir önceki aya göre %1,3 arttı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2021 yılı Mayıs ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %8,4 ve imalat sanayi sektörü endeksi %1,1 artarken, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,7 azaldı.

Şekil 5: Sanayi Üretim Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

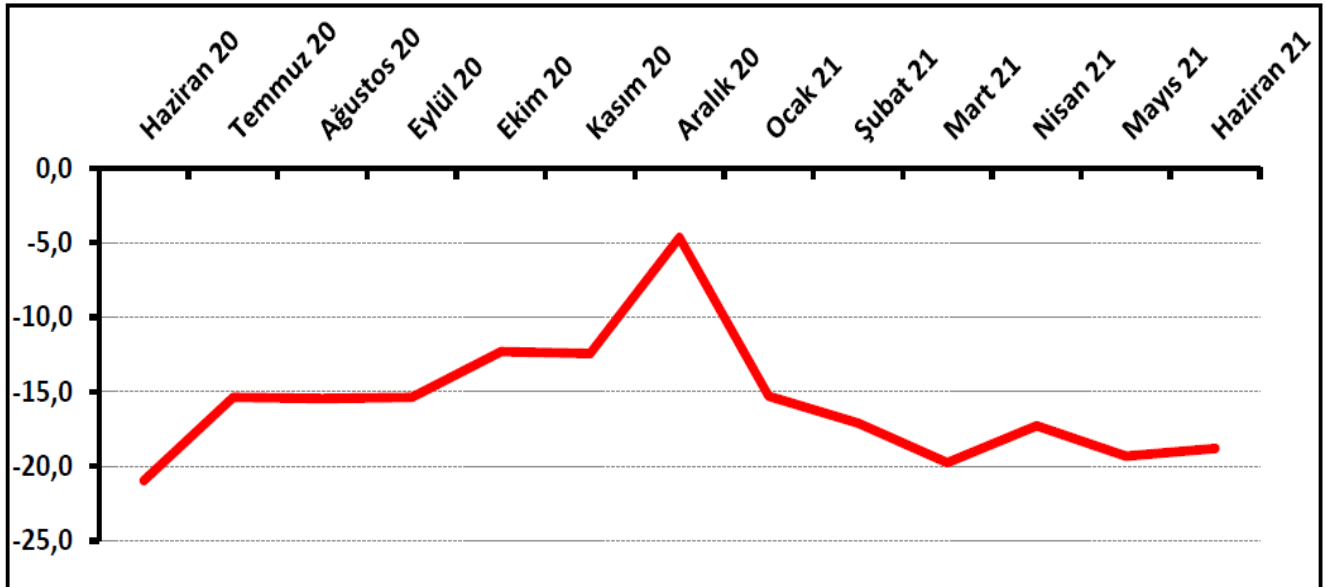
Kaynak: TÜİK

5) Güven Endeksleri

TEPE değeri, Haziran 2021’de -18,8 puan değerini alarak geçen yılın aynı dönemine göre 2,2 puan, geçen aya göre 0,5 puan arttı. TEPE değerinin yıllık artışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki 7,6 puanlık iyileşme etkili oldu. Diğer taraftan, mevcut stok düzeyinin normalin altında olduğu yönündeki 1,6 puanlık değişim endekse olumlu yansıdı.

TEPE, Haziran 2021’de bir önceki aya göre 0,5 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 2,2 puanlık sınırlı artışla -18,8 puan değerini aldı. TEPE’nin geçen yıla kıyasla artışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki kısmi iyileşme ile mevcut stok düzeyinin normalin altında olduğuna yönelik değerlendirmelerin artması olumlu katkı yaptı. “Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörü Haziran ayında perakende güveni en fazla artan sektör oldu. Bölgeler bazında incelendiğinde ise Haziran ayı perakende güveninde en fazla artış Orta Anadolu Bölgesi’nde görüldü. Perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi ile kıyaslandığında en düşük artış görülen ülke oldu. Haziran ayında salgının kontrolüne yönelik kapanma önlemlerinin devam etmesi perakende güvenliğini olumsuz etkiledi.

Şekil 6: TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE)

Kaynak: TEPAV

Ekonomik güven endeksi Mayıs ayında 92,6 iken, Haziran ayında %5,6 oranında artarak 97,8 değerine yükseldi. Ekonomik güven endeksindeki artış, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı.

Tüketici güven endeksi bir önceki aya göre Haziran ayında %5,8 oranında artarak 81,7 değerini, reel kesim güven endeksi bir önceki aya göre %2,5 oranında artarak 109,8 değerini, hizmet sektörü güven endeksi %6,2 oranında artarak 108,5 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %4,8 oranında artarak 105,7 değerini ve inşaat sektörü güven endeksi %3,6 oranında artarak 82,4 değerini aldı.

Şekil 7: Ekonomik Güven Endeksi

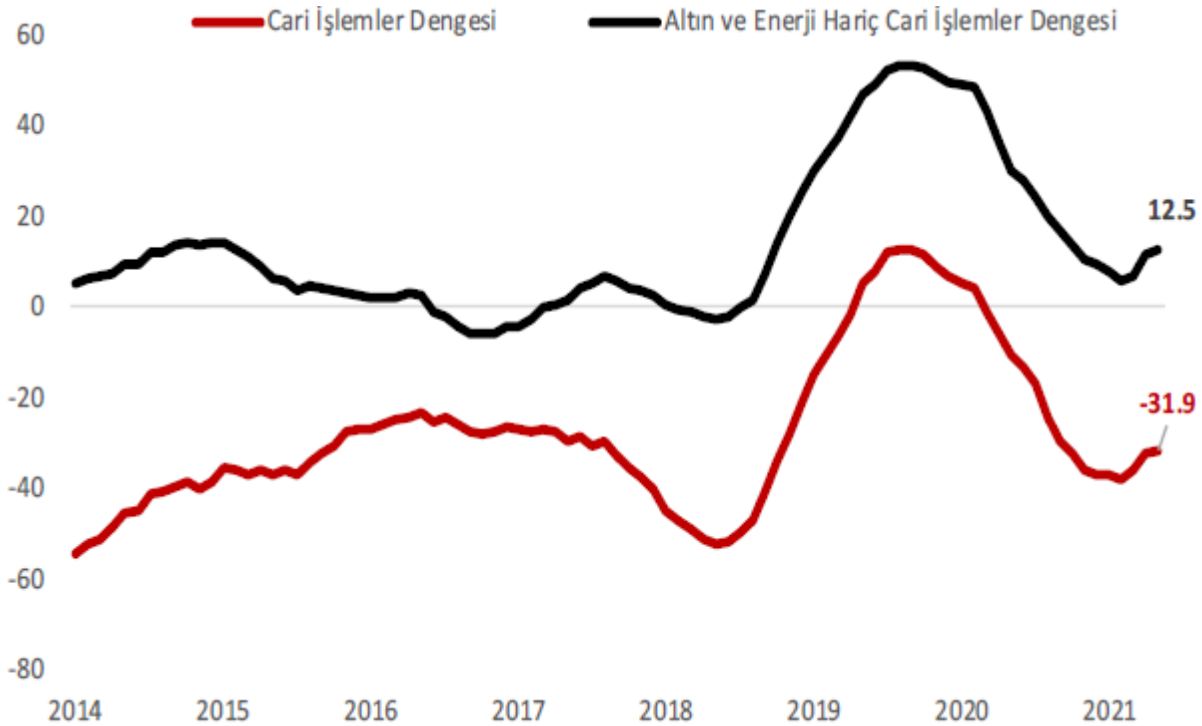
Kaynak: TÜİK

6) Ödemeler Dengesi

2021 Mayıs ayında hem genel hem de çekirdek cari denge göstergelerinde iyileşme devam etmiştir. 2020 yılı Mayıs ayında 4 milyar dolar olan cari işlemler açığı 2021 yılı Mayıs ayında 3,1 milyar dolar seviyesine gerilemiştir. Aynı dönemde altın hariç denge yataya yakın kalırken, enerji hariç dengede kayda değer bir iyileşme meydana gelmiştir. 2020 yılı Mayıs ayında 3 milyar dolar olan enerji hariç açık 724 milyon dolara gerilerken, altın ve enerji hariç çekirdek cari açık 2,1 milyar dolardan 774 milyon dolara inmiştir. Bu gelişmelerle 12 aylık toplam cari açık Nisan ayındaki 32,8 milyar dolardan 31,9 milyar dolara gerilerken, altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 11,2 milyar dolardan 12,5 milyar dolara yükselmiştir. 2020 yılı ilk beş ayında 18,2 milyar dolar olan cari açık 2021 yılının aynı döneminde dış ticaret açığındaki gerileme ve hizmetlerdeki hafif toparlanma ile 12,7 milyar dolara inmiştir.

2021 yılının Mayıs ayında doğrudan yabancı yatırım girişi 304 milyon dolar seviyesinden gerçekleşirken, nette portföy yatırımı kaleminden 836 milyon dolar giriş olmuştur. Portföy yatırımlarındaki girişin kompozisyonuna bakıldığında 99 milyon dolarlık hisse senedi, 349 milyon dolarlık devlet iç borçlanma senedi öne çıkmıştır. Bankaların tahvillerinden 727 milyon dolar çıkış olurken, diğer sektörlerde 799 milyon dolar giriş yaşanmıştır.

Şekil 8: Cari İşlemler Dengesi (Milyar Dolar)

Kaynak: TSKB

7) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

Kurulan şirket sayısında geçen yılın aynı ayına göre %30,3 artış oldu.

- Mayıs 2021’de, Mayıs 2020’ye göre kurulan şirket sayısı %30,3 kurulan kooperatif sayısı %51,2 oranında artmış olup kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %22,1 oranında azalmıştır.
- Mayıs 2021’de, kapanan şirket sayısı 2020 yılının aynı ayına göre %8,4 kapanan kooperatif sayısında %75,0 oranında artış olup kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %61,3 oranında azalış olmuştur.

2021 yılı Mayıs ayında kapanan şirketlerin sayısında bir önceki aya göre %41,9 azalış oldu.

- Bir önceki aya göre kurulan şirket sayısı %47,7 kurulan kooperatif sayısı %56,3 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %46,2 oranında azalmıştır.
- Bir önceki aya göre kapanan şirket sayısında %41,9 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %56,5 kapanan kooperatif sayısında %88,3 oranında azalış olmuştur.

Tablo 11: Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

İLAN TÜRÜ	ŞİRKET TÜRÜ	MAYIS 2021	NİSAN 2021	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	MAYIS 2020	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	OCAK- MAYIS (5 Aylık)		
							2020	2021	Değişim (%)
Kurulan*	Şirket	4.480	8.565	-47,7	3.438	30,3	34.159	45.109	32,1
	Kooperatif	62	142	-56,3	41	51,2	501	603	20,4
	Ger.Kişi Tic.İşl.	1.220	2.268	-46,2	1.566	-22,1	10.886	11.797	8,4
Tasfiye	Şirket	654	1.277	-48,8	612	6,9	5.638	6.551	16,2
	Kooperatif	7	42	-83,3	5	40,0	158	109	-31,0
Kapanan**	Şirket	556	957	-41,9	513	8,4	4.634	4.207	-9,2
	Kooperatif	7	60	-88,3	4	75,0	288	121	-58,0
	Ger.Kişi Tic.İşl.	526	1.208	-56,5	1.360	-61,3	10.510	9.350	-11,0

Kaynak: TOBB

Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler

1) Dış Ticaret

Malatya'nın 2021 Haziran ayı ihracat tutarı yaklaşık 27,1 milyon Dolar olup bu ihracat rakamı 2020 yılı Mayıs ayının ihracat rakamı olan 17,2 milyon Dolara göre yaklaşık %58 artış anlamına gelmektedir. 2021 yılı 6 aylık toplam ihracat tutarı ise 169,8 milyon Dolar olup 2020 yılı 6 aylık ihracat tutarı olan 136,5 milyon Dolara göre yaklaşık %24,5 artış anlamına gelmektedir.

Tablo 1: 2021 Haziran Ayı Malatya İhracat Rakamları (Bin Dolar)

SEKTÖR	1 - 30 HAZİRAN			1 OCAK - 30 HAZİRAN		
	2020	2021	%Değ.	2020	2021	%Değ.
Çelik	29,14	98,40	237,6	817,44	534,30	-34,6
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	1.618,33	1.208,95	-25,3	9.222,11	4.607,02	-50,0
Demir ve Demir Dışı Metaller	50,57	37,54	-25,8	181,34	430,39	137,3
Deri ve Deri Mamulleri	1,87	16,85	800,4	62,74	63,43	1,1
Diğer Sanayi Ürünleri	0,01	0,02	52,3	0,11	1,17	999,3
Elektrik Elektronik	536,89	1.071,96	99,7	4.217,05	4.771,52	13,1
Fındık ve Mamulleri	439,76	1.207,99	174,7	2.989,38	8.174,44	173,4
Halı	0,00	0,04		4,45	23,23	421,5
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	389,89	78,39	-79,9	18.237,85	917,56	-95,0
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	639,96	1.275,36	99,3	3.616,90	6.717,07	85,7
İklimlendirme Sanayii	40,51	239,00	489,9	441,32	1.927,66	336,8
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	249,75	149,20	-40,3	1.508,77	1.566,37	3,8
Kuru Meyve ve Mamulleri	6.817,58	11.873,95	74,2	60.398,25	82.535,29	36,7
Madencilik Ürünleri	0,19	29,07	14.889,3	26,59	3.472,71	12.961,4
Makine ve Aksamları	1.060,20	1.580,70	49,1	8.254,05	8.543,84	3,5
Meyve Sebze Mamulleri	523,70	553,17	5,6	3.641,34	3.878,53	6,5
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	186,59	421,69	126	1.212,86	1.809,21	49,2
Mücevher	0,00	0,19		0,00	0,19	
Otomotiv Endüstrisi	4,57	17,56	284,5	703,05	68,16	-90,3
Savunma ve Havacılık Sanayii	0,00	0,00		0,00	0,00	
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	1.969,68	3.583,87	82	12.937,58	18.353,48	41,9
Süs Bitkileri ve Mam.	0,00	0,00		0,00	104,34	
Tekstil ve Hammaddeleri	1.818,91	2.599,50	42,9	7.082,59	15.902,68	124,5
Tütün	0,00	112,50		0,00	1.872,75	
Yaş Meyve ve Sebze	824,20	987,63	19,8	910,14	3.497,44	284,3
Zeytin ve Zeytinyağı	0,73	0,00	-100	24,42	92,46	278,7
TOPLAM	17.203,05	27.143,54	57,8	136.490,31	169.865,25	24,5

Kaynak: TİM

Malatya'nın en önemli gelir kaynağı olan kayısı ve kayısı çekirdeğinin ihracatı sadece Malatya gümrüğünden yapılmadığından toplam ihracat tutarı için Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatına bakmak gerekmektedir. Tablo 2, Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatını göstermektedir.

2021 Haziran ayında kuru kayısı ihracatı geliri yaklaşık 21,5 milyon dolar, ihracat miktarı ise 5.983 tondur. Buna göre kuru kayısı ihracatı geçen yılın Haziran ayına göre hem miktar hem de gelir bazında artmıştır. Benzer şekilde kayısı çekirdeği ihracatı da geçen yılın Haziran ayına göre hem geliri hem de miktarı artmıştır. 6 aylık toplamda ise kuru kayısı ihracat miktarının azalmasına karşın ihracat geliri geçen yılın 6 aylık toplamına göre yaklaşık %24 artmıştır. Kayısı çekirdeği ihracat tutarı ve miktarı ise 2020 yılının 6 aylık dönemine kıyasla 2021 yılının 6 aylık döneminde her ikisi de yaklaşık %31 oranında artmıştır.

Tablo 2: Türkiye'nin Kuru Kayısı ve Kayısı Çekirdeği İhracatı

		1 - 30 HAZİRAN			1 OCAK - 30 HAZİRAN		
SEKTÖR		2020	2021	% Değ.	2020	2021	% Değ.
Kuru Kayısı	Tutar (Bin Dolar)	13.681.954	21.582.527	57,7	114.387.700	141.877.773	24
	Miktar (Kg)	5.159.423	5.983.377	16	43.017.594	41.222.142	-4,2
Kayısı Çekirdeği	Tutar (Bin Dolar)	370.931	588.923	58,8	3.812.326	4.989.623	30,9
	Miktar (Kg)	134.585	196.743	46,2	1.429.757	1.869.492	30,8

Kaynak: TİM

Malatya'nın ithalat rakamlarını gösteren Tablo 3'e bakıldığında karşımıza çıkan ilk gerçek Malatya'nın ithalat tutarının ihracat tutarından oldukça düşük olmasıdır. 2021 Mayıs ayında yaklaşık 29,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiren Malatya'nın 2021 Mayıs ayı ithalat tutarı yaklaşık 7,7 milyon dolardır.

Tablo 3: 2021 Yılı Malatya'nın İthalat Verileri (Dolar)

İthalat Kalemi	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	5.248.919	3.394.521	5.253.362	7.632.691	2.541.836
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	200.000	160.000	10.070	198.400	196.472
İmalat	4.055.537	4.340.550	3.740.876	5.061.880	4.810.500
Elektrik, Gaz, Buhar ve Havalandırma Sistemi Üretim ve Dağıtım					
Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri		561.802		401.751	217.588
Ulaştırma ve Depolama					
Bilgi ve İletişim		1.945	10		10
Finans ve Sigorta Faaliyetleri					
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler			1		
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor					
TOPLAM	9.504.456	8.458.818	9.004.319	13.294.722	7.766.406

Kaynak: TÜİK

Malatya'nın 2021 yılı Mayıs ayında elde edilen tutar bakımından en fazla ihracat ve ithalat yaptığı ilk beş ülkeyi Tablo 4 vermektedir. Tabloya göre Mart ayında ne fazla ihracat Irak'a yapılmış, en fazla ithalat ise ABD'den yapılmıştır.

Tablo 4: Malatya'nın 2021 Mayıs Ayında En Fazla İhracat ve İthalat Yaptığı Ülkeler

Sıra/Ülke	İhracat	İthalat
1	Irak	Azerbaycan
2	ABD	Çin
3	Almanya	Hindistan
4	Brezilya	Almanya
5	İtalya	ABD

2) Yatırım Teşvikleri

Malatya’da yatırım teşvik belgesi alan işletmelerin sayısı, teşvik alan işletmelerin ne kadarlık bir tutar için bu teşvik belgesini aldığını ve son olarak bu yatırımla birlikte ne kadarlık bir istihdam sağlamayı planladığını Tablo 5 vermektedir.

Tablo 5: Malatya’da Alınan Yatırım Teşvik Belge İstatistikleri

Aylar	Belge Adedi		Sabit Yatırım (Milyon TL)		İstihdam	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ocak	14	6	1.291	113	2.141	736
Şubat	10	8	197	225	1.521	490
Mart	5	9	36	230	93	483
Nisan	7	9	32	53	262	122
Mayıs	4	4	56	83	346	111
Haziran	4		41		28	
Temmuz	11		646		1.117	
Ağustos	7		71		140	
Eylül	13		487		1.277	
Ekim	9		168		383	
Kasım	7		77		621	
Toplam	91	32	3.102	621	7.929	1.831

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Tablo 5’ten de görüleceği üzere 2021 yılı Mayıs ayında 4 adet teşvik belgesi verilmiş ve bu belgeler ile 83 milyon TL’lik sabit yatırım yapılması planlanmaktadır. Geçen yılın Mayıs ayına göre 2021 yılı Mayıs ayında verilen teşvik belgesi sayısı değişmemiş olmasına karşın yapılması planlanan sabit sermaye tutarında artış meydana gelmiştir.

3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

Malatya’da 2021 Mayıs ayında 9 şirket ve 6 gerçek kişi ticaret işletmesi olmak üzere 15 adet ticari işletme kurulmuş, buna mukabil 4 şirket kapanmıştır. 2020 yılı Mayıs ayında ise 39 adet şirket ve ticari işletme kurulmuş, 7 adet şirket ve ticari işletme kapanmıştır. Dolayısıyla, 2021 Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre kurulan şirket ve ticari işletme sayısı yarıdan fazla azalmıştır.

Tablo 6: 2021 Mayıs Ayında Malatya’da Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2021 MAYIS (BİR AYLIK)									2020 MAYIS (BİR AYLIK)								
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
9	0	6	2	0	2	0	0		25	0	14	4	0	2	0	1	

Kaynak: TOBB

2021 yılı 5 aylık dönemde ise 220 şirket ve 74 gerçek kişi ticari işletmesi kurulmuştur. 2020 yılı 5 aylık dönemde ise 166 şirket 84 gerçek kişi ticari işletmesi kurulmuştur. Dolayısıyla, 2021 yılı 5 aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre kurulan şirket sayısında yaklaşık %33 bir artış meydana gelmiştir.

Tablo 7: 2021 Yılı Malatya’da Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2021 OCAK-MAYIS (BEŞ AYLIK)									2020 OCAK-MAYIS (BEŞ AYLIK)								
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
220	4	74	28	1	14	0	43		166	7	84	28	3	22	1	42	

Kaynak: TOBB

4) Karşılıksız Çek ve Senet İstatistikleri

Tablo 8: Malatya’da Karşılıksız Çek Tutarları (Bin TL)

Aylar	2017	2018	2019	2020	2021
Ocak	8.865	11.551	15.968	3.106	812
Şubat	7.358	6.510	8.695	3.297	833
Mart	7.001	6.432	6.265	3.937	1.637
Nisan	2.382	8.525	12.117	5.630	2.042
Mayıs	6.916	8.040	11.714	1.611	0
Haziran	5.520	3.281	5.203	4.379	
Temmuz	5.651	14.359	11.010	2.394	
Ağustos	2.791	15.141	2.756	2.807	
Eylül	3.848	11.072	9.158	3.112	
Ekim	16.979	29.973	4.570	4.890	
Kasım	7.340	25.853	2.562	2.282	
Aralık	6.174	21.091	6.601	2.770	
TOPLAM	80.770	161.829	96.617	40.217	5.324

Kaynak: TBB

Tablo 9: Malatya’da Protestolu Senet Tutarları (Bin TL)

Aylar	2017	2018	2019	2020	2021
Ocak	4.162	4.136	12.259	6.541	2.728
Şubat	3.340	7.920	6.334	6.189	1.705
Mart	4.396	3.742	8.401	4.725	3.162
Nisan	3.882	6.036	7.901	5.222	2.758
Mayıs	4.291	5.461	4.872	4.169	4.071
Haziran	4.164	5.954	8.339	2.622	
Temmuz	4.185	6.794	12.586	2.169	
Ağustos	4.278	7.445	10.657	2.924	
Eylül	4.175	14.184	9.573	2.214	
Ekim	6.352	9.599	6.369	3.132	
Kasım	4.143	13.098	7.400	3.365	
Aralık	3.703	7.803	16.763	3.094	
TOPLAM	51.071	92.173	111.455	46.357	14.424

Kaynak: TBB

5) Konut Satış İstatistikleri

Tablo 10: Malatya’da Konut Satış İstatistikleri

Aylar	2021				
	2019	2020	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam
Ocak	650	888	167	393	560
Şubat	589	733	228	422	650
Mart	842	772	239	605	844
Nisan	694	376	249	491	740
Mayıs	591	510	212	381	593
Haziran	478	1.786	389	772	1.161
Temmuz	900	1.895			
Ağustos	1.091	1.451			
Eylül	1.372	1.109			
Ekim	1.287	1.087			
Kasım	1.244	1.052			
Aralık	1.833	1.028			
Toplam	11.737	12.687	1.484	3.064	4.548

Kaynak: TÜİK

6) Patent ve Marka İstatistikleri

Tablo 11: Malatya’da Marka, Patent, Model ve Tasarım Başvuru İstatistikleri

Ay/Tür	Patent Başvuru Sayısı		Faydalı Model Başvuru Sayısı		Marka Başvuru Sayısı		Tasarım Başvuru Sayısı	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ocak	3	3	1	0	54	74	0	1
Şubat	6	5	1	8	42	58	0	3
Mart	2	3	1	0	58	64	6	0
Nisan	7	5	0	2	30	50	2	1
Mayıs	2	4	1	4	48	43	1	0
Haziran	0		4		55		1	
Temmuz	1		1		54		8	
Ağustos	1		0		46		0	
Eylül	1		0		56		4	
Ekim	3		0		50		1	
Kasım	3		1		47		4	
Aralık	4		1		74		2	
TOPLAM	33	20	11	14	614	289	29	5

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

7) Bankacılık İstatistikleri

Tablo 12: Malatya’da Mevduat İstatistikleri (Bin TL)

Tür	Tasarruf Mevduatı	Tasarruf Mevduatı (TL)	Tasarruf Mevduatı (Döviz Tevdiat Hesabı)	Diğer Mevduat	Diğer Mevduat (TL)	Diğer Mevduat (Döviz Tevdiat Hesabı)	Toplam Mevduat
2019 Aralık	6.556.641	3.574.836	2.981.805	1.428.439	1.038.436	390.003	7.985.080
2020 Mart	7.391.382	4.011.199	3.380.183	1.775.588	1.275.327	500.261	9.166.970
2020 Haziran	8.356.982	4.553.679	3.803.303	2.201.713	1.567.502	634.211	10.558.695
2020 Eylül	9.216.259	4.167.284	5.048.975	2.079.392	1.410.109	669.283	11.295.651
2020 Aralık	9.569.358	3.926.993	5.642.365	2.037.084	1.222.760	814.324	11.606.442
2021 Mart	10.000.255	4.415.666	5.584.589	1.980.296	1.185.660	794.636	11.980.551

Kaynak: BDDK

KAYNAKÇA

- BDDK
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- Ticaret Bakanlığı
- TCMB
- TİM
- TOBB
- TÜİK
- TEPAV
- TSKB
- Türkiye Bankalar Birliği
- Türk Patent ve Marka Kurumu